

Egyszer használatos

Hajder néni elégedetten szemléli a kassza gumiszalagján felsorakoztatott készleteket. A bolt logójával ékesített papírtasakok mellett álldogálva igyekszik feleleveníteni azt a két héttel ezelőtti rémes pillanatot a tévé előtt. Megnyugodva állapítja meg, hogy már kevésbé zaklatja fel, ha rá gondol.

Két hete, szerda este, miután a Senior örömtáncról hazaballagott, a maradék káposztás pogácsával elhelyezkedett a televízió előtt, hogy megnézzék az esti híradót. Fejében még a lambada ritmusa lüktetett, és Gézuka sikamlós megjegyzései. Nem is figyelte igazán a képernyőt: ez felrobbant, az összedőlt, ezt megverték, azt elvették, ezt lecsukták, pedig nem kellett volna, azt viszont nem csukták le, pedig kellett volna. Mindig ugyanazok a hírek.

– Döntöttek a parlamentben: nálunk is betiltják az egyszer használatos nejlonzacskókat – vette át a szót kollégájától a bársonyos hangú Kövér Etelka. – A reklámszatyrokért már eddig is fizetni kellett, augusztustól azonban az átlátszó nejlonzacskók teljesen eltűnhetnek a boltokból...

A káposztás pogácsa kis híján Hajder néni torkán akadt. Megrázó képsorok következtek. A szupermarketek zöldséges pultjainál kötött sálas lányok rakosgatják szütyőikbe az almát, krumplit. Babakocsis anyuka veszi át mosolyogva a pamutzsákba csomagolt kenyeret a péktől.

Percekbe tellett, mire Hajder néni úrrá lett az első rémületén. Remegő térddel az üveges szekrényhez totyogott, s kitöltött egy pohárka konyakot. Az ital segítette megnyugodni. Kikapcsolta a tévét.

– Gazemberek! – morogta. – Még ezt is elveszik tőlünk!

Este sokáig nem jött álom a szemére. A vész hír hallatára idegei felelevenedtek, zsigereiben háborús emlékeket idézett fel, inséget, éhezést, nélkülözést. Keresztretvényen edzett szürkeálmománya fél éjjel dolgozott a megfelelő terven. Reggel mindenre elszántan ébredt.

Hajder néni két hete minden nap bevásárol. Hogy ne legyen feltűnő, egyik nap az egyik boltba megy, másnap a másikba és így tovább. Megkeresi a legolcsóbb, lédig zöldségeket. Krumplit, hagymát, ilyesmit kettőt-kettőt tesz egy nejlonba. Egyesével kockázatos lenne. Együtt egyszerűbb lemérni, ezért két-három krumplis vagy hagymás zacskót újabb zacskóba csomagol. Ugyanígy az almákat. A tojást is zacskóba húzza. Két hatos dobozt vesz, az két zacskó. A túrót, vaját, efféléket nyugodtan pakolhatja dupla zacskóba, azért nem szólják meg. Aztán a csokik az unokáknak. Minden fajtaból három darab, fajtanként külön csomagolva. Az igaz, hogy csak két unokája van, de ennyi öröm neki is jár. Ez eddig már legalább húsz darab nejlon. Egy bevásárlásnál. Ha jó napja van, és nincs eladó a közelben, még néhányat be tud gyömöszölni a táskájába, kardigánja zsebébe, micisapkája alá.

Hajder néni az elmúlt két hétben nagyságrendileg háromszáz nejlonzacskót gyűjtött össze. Ez ötven zacskóval számolva, per év, legalább hat évre elegendő. Ha spórolósan használja őket, akkor talán hétre. Sikerei motiválóan hatottak a lelkesedésére, napról napra magasabbra emelte a tétet. Egészen lázba jött a zacskókészletezéstől.

A mai nap reggelén megnézte a bevásárló listáját, és csalódottan vette észre, hogy üres. Az lehetetlen! Már csak pár nap van hátra az ingyen nejlonos júliusból, és éppen ma nincs szüksége sem mire? Amikor mindent elsöprő erőt és elszántságot érez magában a harcra? Azt már mégsem!

Belebújt kényelmesre taposott gyögycipőjébe, vállára akasztotta susogós bevásárlótáskáját, karjára vette a retiküljét és szemébe húzta a horgolt micisapkát. Az óriási szupermarketet vette célba, a sarkon. A kék műanyag kosarat faltörő kosként maga előtt tartva, egy hadvezér eltökéltségével lépett be a fotocellás ajtón.

Először a zöldséges pulthoz lépett. Letépett néhány zacskót, s egy óvatlan pillanatban a zsebébe tömte. Csak úgy, bemelegítésként. Azután kiválasztott egy fűrt szőlőt. Jó nagyot. Lemérte,

kinyomtatta a matricát. Leszemezte, s a szemeket egyenként bezacskózta. Majd egy zacskóba húzta az egészet, és lematricázta. Szétbontotta a csomós hónapos retket, külön-külön becsomagolta. Nejlomba húzta egyesével a dobozban hat tojást. És természetesen a tojásos dobozt. Egyenként csomagolt tíz dekányi sajtos masnit. És természetesen egyben is. Egyenként öt Melba kockát. Egyben is. Három tízes csomag zsepit. Kettő rágógumit. Ötven gramm kimérős mandulát. Szemenként. És egyben is. Két doboz tik-takot. Darabonként. Dobozonként. Kilukasztotta a rizst, hogy folyjon, és becsomagolhassa. Duplán. Kiszúrta a darát, a lisztet. Még négy zacskó. Kár, hogy a morzsákat nem lehet becsomagolni! De lehet a gyufát (szálanként), a fogpiszkálót (szintén), fültisztító pálcikákat (szintúgy). Bezacskózható az élesztő, a sütőpor, a vanillincukor, ugyan kit érdekel, süt-e belőlük valamit. Bezacskózható az eldobható elem, az újratölthető, az öngyújtó, a müzli, a proteinszelet, az ízesített óvszer, a tenyérszíj receptes füzetek...

Hajder néni elégedetten szemléli a kassza gumiszalagján felsorakoztatott készleteket. Legalább százötven zacskó egyetlen bevásárlással. Még három évnyi muníció. Vagy négy, ha nagyon spórol velük. Most már jöhet az új törvény, a szigorú nejlonzacskó-stop, jöhetnek az újrahajszósított vászonszutyós, kötött sálas lányok. Hajder nénin immár nem fog ki a klímaváltozás.

FERENCZ ICA: Cím nélkül (Nagyvárad)